

## U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseinioho, Ph.D. a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **ELEKTRA PV, s.r.o.**, se sídlem Vrbenská 197/23, České Budějovice, zastoupeného JUDr. Ing. Radanem Tesařem, advokátem se sídlem náměstí Míru 15, Praha, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě na ochranu před nezákonnými zásahy žalovaného spočívajícími v nepřecházení písemnosti č. j. 1501189/16 z vyhledávací do veřejné části daňového spisu a v neposkytnutí písemnosti č. j. 1501189/16 žalobci,

### t a k t o :

- I. Žaloba **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **s e** z účtu Krajského soudu v Brně **v r a c í** k rukám jeho zástupce zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

### O d ů v o d n ě n í :

#### I. Žaloba a vyjádření k žalobě

[1] V žalobě doručené soudu dne 28. 11. 2016 žalobce uvedl, že mu dne 27. 9. 2016 byla doručena odpověď žalovaného ze dne 26. 9. 2016, č. j. 42283/16/5100-41458-711929, na žádost žalobce o zaslání požadované písemnosti. V této odpovědi žalovaný sdělil k žádosti žalobce ze dne 20. 9. 2016 týkající se jednak přecházení písemnosti č. j. 1501189/16 (dále jen „předmětná písemnost“) z vyhledávací do veřejné části daňového spisu a jednak zaslání předmětné písemnosti, že tato byla založena do vyhledávací části spisu a nebyla dosud přecházena, neboť není splněna podmínka pro postup dle § 66 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“); tato skutečnost měla být dle názoru žalovaného i důvodem pro odmítnutí zaslání předmětné písemnosti žalobci.

[2] Žalobce uvedl, že je přesvědčen o nezákonnosti popsaného postupu žalovaného, a proto podává žalobu dle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Žalobce se domnívá, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím a) v nepřeřazení předmětné písemnosti, která byla stěžejním důkazem pro vydání zajišťovacích příkazů, z vyhledávací do veřejné části daňového spisu, a dále b) v neposkytnutí předmětné písemnosti žalobci.

[4] Podle názoru žalobce předmětná písemnost představovala zásadní podklad, který ovlivnil vydání zajišťovacích příkazů proti žalobci, resp. že se v podstatě jedná o klíčový důkazní prostředek. I přes tuto skutečnost však žalovaný žalobce s touto písemností odmítá seznámit.

[5] Po věcné stránce žalobce zrekapituloval, že mu dne 22. 6. 2016 byly doručeny zajišťovací příkazy Finančního úřadu pro Jihočeský kraj, územní pracoviště v Českých Budějovicích (dále jen „správce daně“), kterými mu správce daně uložil zajistit úhradu daně z přidané hodnoty. Tyto zajišťovací příkazy byly účinné a vykonatelné okamžikem vydání, a to z důvodu údajného hrozícího nebezpečí z prodlení, přičemž spolu se zajišťovacími příkazy byly vydány rovněž jednotlivé exekuční příkazy. Proti zajišťovacím příkazům podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 8. 2016, č. j. 36770/16/5100-41458-711929, zamítl, přičemž proti rozhodnutí o odvolání podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

[6] Jak žalobce uvádí, dne 5. 9. 2016 nahlížel u správce daně do vyměřovací části spisu, konkrétně do části placení daní (viz protokol č. j. 1838049/16/2201-51522-307389). V průběhu nahlížení požádal o předložení písemností z veřejné části spisu, a to písemnosti zařazené v soupisu písemností ve vyměřovací části spisu (placení daní) pod pořadovým číslem 13 a 15 (písemnosti č. j. 1504912/16/2201-61561-304716 a č. j. 1507087/16/2201-61564-304618). Správce daně mu však sdělil, že požadované písemnosti byly postoupeny žalovanému, společně se stanoviskem k odvolání proti zajišťovacím příkazům č. j. 1702826/16, a že jsou uvedeny pod pořadovým číslem příloh tohoto stanoviska č. 19 a 20, přičemž spis postupovaný ke stanovisku č. j. 1702826/16 nebyl dosud správci daně vrácen. Správce daně zároveň tvrdil, že požadované písemnosti nemá k dispozici ani v elektronické podobě.

[7] Dále žalobce uvedl, že dne 12. 9. 2016 požádal žalovaného o zaslání v žádosti specifikovaných písemností, přičemž požadoval zaslání mj. písemnosti č. j. 1504912/16/2201-61561-304716 a č. j. 1507087/16/2201-61564-30461. Dne 20. 9. 2016 byla žalobci doručena odpověď žalovaného na žádost o zaslání písemnosti ze dne 20. 9. 2016, č. j. 41313/16/5100-41458-711929, ke které mu žalovaný jako přílohu poslal požadované písemnosti a mj. i úřední záznam ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1504912/16/2201-61561-304716. Téhož dne žalobce odeslal žalovanému žádost o zaslání předmětné písemnosti, na kterou bylo odkazováno ve zmíněném úředním záznamu, který mu byl doručen jako součást odpovědi na žádost o zaslání písemností ze dne 20. 9. 2016, č. j. 41313/16/5100-41458-711929.

[8] Dne 27. 9. 2016 byla žalobci doručena odpověď ze dne 26. 9. 2016, ve které mu žalovaný sdělil, že „požadovaná písemnost byla správcem daně založena do vyhledávací části spisu a nebyla dosud přerazena. Odvolací finanční ředitelství posoudilo, zda nejsou v tomto konkrétním případě splněny podmínky pro postup dle ust. § 66 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, naplnění těchto podmínek však nebylo shledáno. S ohledem na výše uvedené nelze žádosti o zaslání písemnosti vyhovět“. Na to dne 30. 9. 2016 žalobce reagoval na odpověď žalovaného ze dne 26. 9. 2016 opakovanou žádostí o zaslání písemnosti, kde uvedl, že nesouhlasí postupem žalovaného, neboť „je toho názoru, že dle ust. § 65 odst. 1 a odst. 2 daňového řádu, písemnosti, které mohou být uplatněny v řízení jako důkazní prostředek, jestliže by jejich zpřístupnění daňovému subjektu zmařilo nebo ohrozilo cíl správy daní, účel úkonu nebo ohrozilo objektivnost důkazu, lze ponechat ve vyhledávací části spisu nejdéle do provedení hodnocení důkazů (pozn. zvýraznění doplněno). Vzhledem k okolnosti, že zejména z rozhodnutí o odvolání proti zajišťovacím příkazům je jednoznačně seznatelné, že tato písemnost, resp. její obsah, byl pro rozhodování správce daně a OFŘ stran vydání zajišťovacích příkazů klíčový, když představoval de facto jediný důkazní prostředek, je daňový subjekt toho názoru, že dle ust. § 65 daňového řádu nedává OFŘ možnost volby stran přerazení této písemnosti do veřejné části spisu, neboť tato již z povahy věci (byla součástí hodnocení důkazů) ve veřejné části spisu být obsažena musí. Pakliže snad do dnešního dne nedošlo k jejímu přerazení, jedná se pouze o administrativní pochybení, které však nemůže mít žádný vliv na právo daňového subjektu na seznámení se se všemi důkazy, které v řízení o zajištění daně správce daně a OFŘ hodnotil“.

[9] Konečně dne 30. 10. 2016 byla žalobci doručena odpověď žalovaného na žádost o zaslání písemnosti ze dne 20. 10. 2016, č. j. 46422/16/5100-41458-711929, ve které žalovaný konstatoval, že argumentace žalobce ohledně skutečnosti, že písemnost by již neměla být zařazena ve vyhledávací části s ohledem na hodnocení důkazů, které již proběhlo, „není v této věci přílehlavá“. Jak podává žalobce, dle žalovaného se § 65 odst. 1 písm. a) daňového řádu týká výlučně písemností, jejichž „zpřístupnění daňovému subjektu (by) zmařilo nebo ohrozilo cíl správy daní, účel úkonu nebo ohrozilo objektivnost důkazu. Důvodem pro zařazení požadované písemnosti ve vyhledávací části spisu však není žádný z důvodů výše citovaných, tudíž na tuto písemnost nelze vztahovat důvody pro přerazení písemnosti z tohoto ustanovení vyplývající.“ Žalovaný tak dle žalobce uzavřel, že na jeho postup se neaplikují daňovým řádem presumovaná pravidla pro vedení daňového spisu.

[10] Žalobce následně podrobně rozvedl, proč se domnívá, že popsany postup žalovaného byl nezákonný. Vyslovil názor, že je zřejmé, že nezákonný zásah žalovaného spočívající v nepřerazení předmětné písemnosti z vyhledávací části spisu do části veřejné, resp. v jejím ponechání ve vyhledávací části a odmítnutí jejího zpřístupnění žalobci, je nejen v rozporu s daňovým řádem, ale i se samotným principem spravedlivého procesu vyjádřeného v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[11] Na základě všech uvedených skutečností se tak žalobce domáhal, aby zdejší soud rozhodl tak, že 1) ponechání písemnosti č. j. 1501189/16 ve vyhledávací části spisu, vedeného v souvislosti s řízením o zajištění daně, bylo dle § 87 s. ř. s. nezákonným zásahem, 2) nezpřístupnění písemnosti č. j. 1501189/16 žalobci bylo dle § 87 s. ř. s. nezákonným zásahem, a 3) žalovaný je povinen žalobci zpřístupnit písemnost č. j. 1501189/16.

[12] Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že má za to, že žaloba je nepřijatelná ve smyslu § 85 s. ř. s. Dle tohoto ustanovení je žaloba „*nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky*“. V případě žalovaného zásahu je tímto prostředkem stížnost podle § 261 odst. 1 daňového řádu a žádost o prošetření způsobu vyřízení stížnosti podle § 261 odst. 6 daňového řádu. Žalobce však dle žalovaného nevyužil ani první z výše uvedených institutů. V tomto ohledu odkázal žalovaný na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2013, č. j. 9 Aps 4/2013-25, publikovaný pod č. 2956/2014 Sb. NSS. Žalovaný uvedl, že předmětem řízení byla v odkazované věci otázka zákonnosti zásahu spočívajícího v zahájení daňové kontroly, žalovaný je však přesvědčen, že právní závěry zmíněného rozsudku jsou i v nyní posuzované věci aplikovatelné.

## II. Postup soudu

[13] Před tím, než mohl přistoupit k posouzení věci samé, zabýval se soud splněním podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že o žalobě nemůže věcně jednat.

[14] Podanou zásahovou žalobou žalobce brojí proti dvěma shora vymezeným zásahům spočívajícím v nepřetržení předmětné písemnosti z vyhledávací do veřejné části daňového spisu a v nezprístupnění této písemnosti žalobci. Zároveň se žalobce domáhal, aby soud rozhodl, že je žalovaný povinen předmětnou písemnost žalobci zpřístupnit.

[15] Dle § 85 s. ř. s. je žaloba „*nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný*“. Jak již bylo popsáno, žalobce se nedomáhal pouhého určení nezákonnosti zásahu, nýbrž i uložení povinnosti žalovanému požadovanou písemnost zpřístupnit. Za takových podmínek bylo třeba trvat na splnění podmínky spočívající ve vyčerpání „*jiných prostředků nápravy*“ před podáním žaloby.

[16] Z podrobné rekapitulace vývoje celé věci, kterou žalobce doprovodil i odkazy na přílohy připojené k žalobě, vyplývá, že žalobce pouze vznesl opakované žádosti na zpřístupnění předmětné písemnosti, nevyužil však stížnostního mechanismu dle § 261 daňového řádu. Tuto skutečnost potvrzuje rovněž vyjádření žalovaného k žalobě, jakož i obsah postoupeného správního spisu.

[17] Za takové situace bylo třeba vzít v potaz rovněž judikaturu týkající se posuzované problematiky a zvážit, zda závěry této judikatury na věc relevantním způsobem dopadají.

[18] Podle § 261 odst. 1 daňového řádu „*[o]soba zúčastněná na správě daní má právo podat správci daně stížnost proti nevhodnému chování jeho úředních osob nebo proti postupu tohoto správce daně, neposkytuje-li daňový zákon jiný prostředek ochrany*“. V dané věci jde v podstatě o otázku vedení správního spisu, kdy v takové situaci daňový řád neposkytuje jiný prostředek ochrany. Přitom stížnost dle citovaného ustanovení představuje, za splnění podmínky, že zde není jiný prostředek ochrany, univerzální prostředek ochrany daňového subjektu prakticky před jakýmkoliv nezákonným jednáním správce daně v průběhu daňového řízení (kromě např. hodnocení právních otázek). Dle názoru soudu tak bylo možné institut stížnosti ze stran žalobce využít i v nynější věci; zároveň bylo využití této možnosti z hlediska

subsidiárního charakteru zásahové žaloby nutné pro přípustnost této žaloby, jak je rozvedeno dále.

[19] Pokud jde o zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2013, č. j. 9 Aps 4/2013-25, vyplývá z něj, že prostředkem ochrany, jehož vyčerpáním je podmíněna přípustnost zásahové žaloby dle s. ř. s., kterou se žalobce domáhá ochrany proti zahájení či provádění daňové kontroly, je nejen stížnost dle § 261 odst. 1 až 5 daňového řádu, ale i žádost o prošetření způsobu vyřízení této stížnosti dle § 261 odst. 6 téhož zákona. Přestože se citovaný rozsudek týká zejména problematiky daňové kontroly, domnívá se zdejší soud, že jeho dosah je širší a týká se otázky přípustnosti zásahové žaloby proti zásahům správce daně i v jiných případech, než vázaných striktně na provádění daňové kontroly (lze ovšem poznamenat, že dle žalovaným postoupeného spisového materiálu byly ve věci zahájeny i daňové kontroly daně z přidané hodnoty za příslušná zdaňovací období a zajišťovací příkaz, který měl být vydán i na základě předmětné písemnosti, se tak týká právě otázek spojených s příslušnými daňovými kontrolami).

[20] Uvedenému názoru soudu nasvědčuje i závěr vyslovený v rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 5. 2016, č. j. 62 A 12/2016-62, dostupném na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz) (věc se rovněž týkala problematiky vedení vyhledávací části spisu), dle něhož, v souvislosti s posuzováním splnění podmínek řízení, „*stížnost proti vedení spisu nezákonným způsobem v daném případě splňuje podmínky jiného prostředku ochrany, neboť podle § 261 odst. 5 daňového řádu, byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, učiní správce daně bezodkladně nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní úřední záznam a správce daně o tomto výsledku bezodkladně vyrozumí stěžovatele. Z citovaného ustanovení podle soudu vyplývá, že takový postup správce daně (opatření k nápravě) nelze hypoteticky v návaznosti na konkrétní skutkové okolnosti vyloučit ani v případě spisu žurnalizovaného či číslovaného nesprávným způsobem*“ (kasační stížnost proti citovanému rozsudku byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2016, č. j. 6 Afs 143/2016-38, dostupným na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz); v něm se Nejvyšší správní soud ostatně meritorně vyslovil k otázkám obdobným, jaké byly věcně nastoleny v nyní posuzované žalobě).

[21] Z výše uvedeného dle názoru zdejšího soudu vyplývá, že žalobce měl před podáním žaloby povinnost vyčerpat prostředek nápravy (stížnost) dle § 261 odst. 1 až 5 daňového řádu, resp. § 261 odst. 6 daňového řádu (samotnou žádost, byť opakovanou, o zaslání předmětné písemnosti nelze za takovou stížnost považovat). Neučinil-li tak (z žaloby, z vyjádření k žalobě, ke kterému měl žalobce možnost podat své stanovisko, ani z obsahu postoupeného správního spisu podání stížnosti nevyplývá), je třeba jeho žalobu považovat za nepřipustnou ve smyslu § 85 s. ř. s. Přitom je třeba vzít v potaz to, že žalobce se nedomáhal pouze určení toho, že zásah byl nezákonný, ale rovněž stanovení konkrétní povinnosti žalovanému, pročež se neuplatnila „vstřícnější“ podmínka pro podání žaloby dle § 85 s. ř. s. část věty za středníkem.

[22] Z uvedených důvodů soud žalobu odmítl dle 85 s. ř. s., tedy pro nedostatek podmínek řízení v podobě nevyčerpání nabízejících se právních prostředků. Závěrem pak soud poznamenává, že si je vědom toho, že usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 11. 2016, č. j. KSCB 41 INS 18021/2016 – A-107, byl zjištěn úpadek žalobce, jakož i

toho, že usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 2. 2017, č. j. KSCB 41 INS 18021/2016 – B-82, byl na majetek žalobce prohlášen konkurz. Soud však tyto skutečnosti nepovažoval za důvod pro přerušení řízení ve smyslu § 140a a § 263 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), a to s ohledem na to, že žaloba se týkala napadení postupu správce daně v souvislosti se zajišťovacím příkazem, přičemž dle judikatury Nejvyššího správního soudu zajišťovací příkaz podle § 167 daňového řádu, který byl vydán k zajištění majetkové podstaty úpadce, neovlivňuje výši jeho majetkové podstaty a soudní řízení o přezkumu zajišťovacího příkazu se proto prohlášením konkursu nepřerušuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 8 As 130/2014-33, publikovaný pod č. 3292/2015 Sb. NSS).

### III. Náklady řízení

[23] O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla žaloba odmítnuta.

[24] Soud konečně rozhodl o vrácení soudního poplatku žalobci dle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, neboť žaloba byla odmítnuta před prvním jednáním. Z toho důvodu byly splněny podmínky pro vrácení soudního poplatku, který byl žalobcem zaplacen v celkové částce 2 000 Kč. Takto zaplacený soudní poplatek se žalobci vrací k rukám jeho zástupce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. května 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.  
předsedkyně senátu